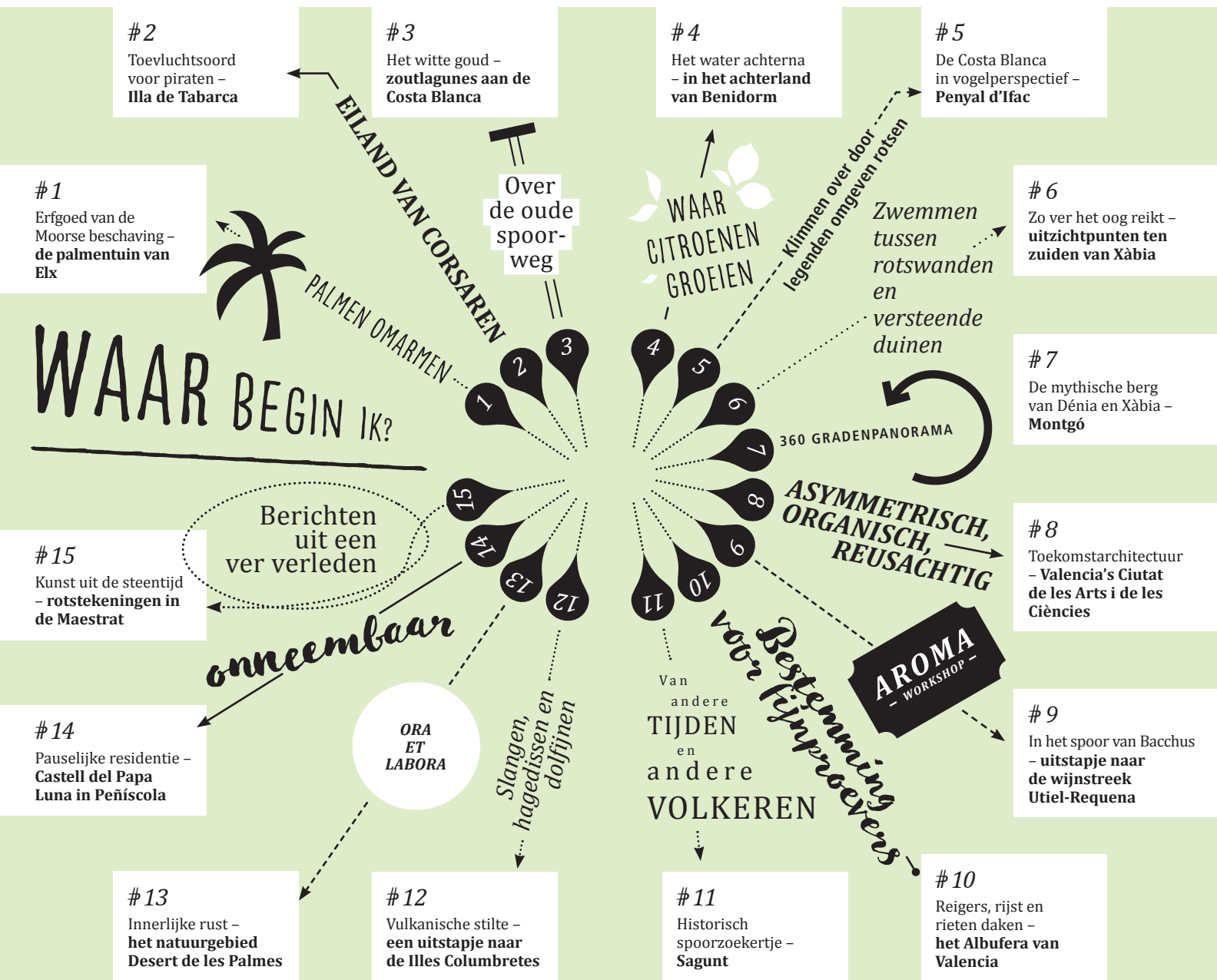

Het kompas van de Costa Blanca

15 manieren om je onder te dompelen in de streek

1

0
OVERIGENS

Bij dadelpalmen dragen alleen de vrouwelijke bomen vrucht. De mannelijke bomen zorgen voor de bestuiving.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Museu del Palmerar

1: Porta de la Morera 12, tel. 966 65 80 54, di.-za. 10-14, 15-18, zo. 10-14 uur, €1, zo. gratis.

Hort del Cura

2: tel. 965 45 19 36, huerto delcura.com, juli-sept. dag. 10-19.30/20.30, anders ma.-za. 10-17.30/18.30/19, zo. 10-15/18 uur, €6,50/4,50.

Meer zien: rondleiding langs bijzondere palmbomen in Elx, flyer op visitelche.com/publicacions of bij het infobureau (Plaza Parque 3).

Fietsverhuur: Bicielx exploiteert een netwerk van verhuurpunten in Elx, registreer jezelf op bicielx.com of op kantoor (Diagonal del Palau 7, ma.-vr. 8.30-14 uur).

Erfgoed van de Moorse beschaving – de palmentuin van Elx

Telkens wanneer ik in Elx ben, krijg ik zin om zo lenig als een aap omhoog te klimmen, me op een fijn plekje tussen de palmladeren te nestelen en van de dadels te snoepen. En om mezelf onder te dompelen in een zee van tweehonderdduizend wuivende boomkruinen, die trots zijn tot dit UNESCO Werelderfgoed te behoren.

De uit de Afrikaans-Aziatische woestijn gordel afkomstige dadelpalm voelt zich hier, in een van de warmste streken van Spanje, klaarblijkelijk ook erg thuis. Waarschijnlijk plantten de Feniciërs reeds palmen aan in Elx, maar de bomen werden pas op grote schaal gecultiveerd en bewaterd door de Arabieren.

Structuur van een oase

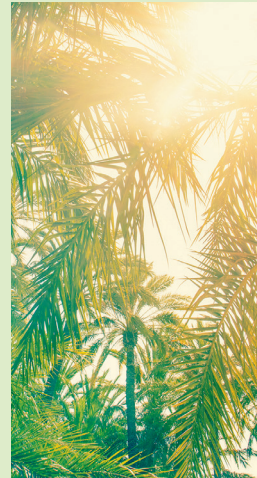
De bomen vormen binnen de stad een park van ongeveer 2 km lang en 1 km breed. Vanaf de toren van de **Basilica de Santa María** heb je een goed overzicht over deze grootste collectie palmbomen van Europa, die zich uitstrekt langs de bedding van de Riu Vinalopó. De beplanting is onderverdeeld in individuele *horts* (*huertas*, tuinen), waarbij de Moorse plant- en bewateringstechnieken bewaard zijn gebleven. De structuur lijkt op een Noord-Afrikaanse oase en gaat uit van grote vierkante vlakken, waarbij aan de randen de bomen in enkele of dubbele rijen langs de irrigatiekanalen groeien. Sommige van de historische bomen zijn wel 200 jaar oud en 30-40 m hoog.

De dadelpalm heeft altijd in het middelpunt van het economische leven van Elx gestaan. De vruchten werden verkocht, de bladeren tot palmstro (*palma blanca*) verwerkt (► blz. 28). 's Zomers klimmen de tuinmannen, vastgebonden met lange touwen, langs de stammen omhoog om de bomen met een groot sikkelvormig mes te snoeien. De oogsttijd van de dadels is eind oktober.

Rondje tussen de palmen

De 3 km lange tocht kun je ook per fiets maken. Het startpunt is bij het **Museu del Palmerar** **1** op de Carrer Porta de la Morera. In dit 19e-eeuwse herenhuis midden in de historische Hort de Sant Plàcid kom je meer te weten over de geschiedenis en het gebruik van het palmenbos. Even verderop, voorbij hotel Huerto del Cura, kom je aan de overkant van de weg bij de **Hort del Cura** **2**, een botanische tuin met meer dan duizend palmen.

De bewegwijzerde *Ruta del Palmeral* gaat verder door verschillende historische tuinen en slaat bij de Hort del Sol rechtsaf de Camí Beniardà in. Bij het volgende kruispunt zijn duidelijk de kenmerkende omheiningen te zien waarmee de tuinen van elkaar werden gescheiden. Via de Camí de la Almazara, de Carrer Curtidors en de Camí de Felip wandel je verder door de palmenplantages naar het stadspark **Filet de Fora** **3**, een oude *hort*, die met zijn vijvers en bankjes uitnodigt tot een aangename rustpauze.

De palmentuin telt vele fans, onder wie keizerin Sisi, die er incognito was

Uitneembare kaart: D 9

La Vila Joiosa/ Villajoyosa

📍 F 8

De straatjes van de mooie oude kern van La Vila Joiosa (36.000 inwoners) leiden allemaal naar zee. Wat vooral opvalt zijn de kleurig in oker, groen, roze of indigo geschilderde gevels van de huizen aan de promenade. Ze onderstrepen de betekenis van de plaatsnaam: de vrolijke stad. Misschien is dat wel het geheim van haar lange geschiedenis: al vóór de Romeinen en de Moren voelden de Feniciërs en de Iberiërs zich tot deze plaats aangetrokken.

Langs het water

Een mooie wandeling voert langs de stranden vanaf de monding van de Amadorio, waar de gekleurde huisjes haast aan de oever lijken te hangen. De route gaat via de oude dorpskern naar de haven, die gedeeld wordt door vissers en sportzeilers. Langs de weg liggen talloze tavernes, waar voornamelijk rijst en vis van de lokale visafslag in de pannen belandt.

Waarom de huizen zo kleurrijk zijn? Zodat de vissers beter kunnen herkennen welk dorp hun thuishaven is

ARCHEOLOGIE

Aan het begin van de Calle Canalejas zijn de uitgebreide **thermen** van de Romeinse stad Allon opgegraven. Nog meer overblijfselen bevinden zich langs de kust: in de richting van Alicante ligt het **Iberisch-Romeinse heiligdom** van La Malladeta (4e eeuw v.Chr.) en in de richting van Benidorm ligt de Torre de San Josep (2e eeuw), een **Romeinse graftoren** op een uitkijkpunt over de kust. Het wrak van de 'Bou Ferrer', een **Romeins handelsschip** dat in de 1e eeuw volgeladen met vissas en staven lood voor de kust zank, kun je van april tot december tijdens een begeleide duikgang verkennen (info bij het toeristenbureau ▶ blz. 41 of bij duikcentrum Alisub, Club Náutico, tel. 966 81 01 07, ali-sub.com).

Slenteren door het oude centrum

Tussen pleintjes en kronkelige straatjes vind je de weerkerk **La Asunción** (16e eeuw), evenals de resten van de **stadsmuur**, waarop vele huizen werden gebouwd. Ten noorden van de Avenida del País Valencià zijn in de Calles Canalejas en Colón enkele bezienswaardige gebouwen en paleizen uit de 19e en 20e eeuw bewaard gebleven. Hieronder bevinden zich het **Xalet Centella** met het toeristenbureau en het avantgardistische **Vilamuseu**, dat de geschiedenis en de inwoners van het dorp belicht. Tot de bijzonderste voorwerpen behoren Egyptische en Etruskische stukken die hier via Fenicische handelsroutes zijn beland, waaronder een kleurrijk versierde vaas gemaakt van een struisvogelei (Colón 57, tel. 966 50 83 55, vilamuseu.es, di.-za. 10-19, half juni-half sept. 10-14, 18-21.30, zon- en feestdagen 10-14 uur, €3/1,50, zo. gratis).

🏠 Oud pand, nieuw design

Vilamassalia

Charmant hotel met een modern interieur, maar wel met respect voor de architecto-

nische details van de drie oude herenhuisen waarin het hotel is gevestigd. Pl. Església 2, tel. 622 36 41 30, vilamassalia.com | €-€€

🍷 Rijtspecialiteiten

Hogar del Pescador

Historisch visrestaurant aan de jachthaven met uitzicht op zee.

Av. del Puerto s/n, tel. 965 89 00 21, hogardel.pescador.com, ma.-za. 13-16.30, 20.15-22.30, zo. 13-16.30 uur | €-€€

🍷 Traditionele scheepskeuken

Taberna Tres14

In hun gezellige taverne serveren Jaume Pinet en Meri vis, rijst en tapas, precies zoals die werden bereid op de vissersboten van hun familie.

Colón 45, tel. 966 85 13 83, tabernatres14.com, wo.-zo. 13-15.45, vr.-za. ook 20-23 uur | €-€€

🏊 Zwemmen

Behalve het strand in de plaats zelf zijn de kleine, rustige baaien **La Caleta** en **Bol Nou** in Montiboli populair. Sportliefhebbers gaan graag naar het **Platja Paris** met palmen en restaurants, en voor vissers en duikers is de rotsachtige baai **Racó de Conil** aantrekkelijk.

Van de ooit ruim dertig chocolade-fabrieken in La Vila Joiosa zijn er nog maar een paar overgebleven. Desondanks wordt hier jaarlijks nog zo'n 20.000 ton chocolade geproduceerd en over de hele wereld verkocht. De meeste fabrieken zijn te bezichtigen. Ik kan een bezoek met aansluitend 'hamsteren' aanraden bij **Chocolates Pérez**, een klein familiebedrijf dat al meer dan 125 jaar op traditionele wijze chocolade maakt (Partida Mediases 1, chocolatesperez.com, ma.-vr. 10-13, 17-19, za. 10-13 uur, gratis).

📌 Informatie en evenementen

Toeristeninformatie: Colón 40, tel. 966 85 13 71, lavilaturistica.com, ma.-vr. 9-17, 17.30-20, za. en feestdagen 9-14 uur.

Moros i Cristians: 24-31 juli. Moorse aanval vanaf zee en verdediging door de christenen op het strand.

Mostra de Cuina Marinera de La Vila Joiosa: in maart, lavilagastronomica.com. Gastronomische weken.

La Pebrereta: begin juni, Pl. de la Llum. Kookwedstrijd rond een plaatselijke specialiteit van tonijn, groene tomaten, paprika en pompoen.

Xocolatissima: half aug. Chocladefestival in het oude centrum.

Setmana de l'Arròs: eerste helft sept. Een week lang draait alles om rijst.

Benidorm

📍 F 8, kaart blz. 42

Als er één Spaanse plaats is die synoniem is voor massatoerisme, dan is het wel Benidorm. Dat heeft het te danken aan de visie van enkele ondernemers en politici die in de jaren 50 – midden in het Franco-tijdperk – voor vooruitgang kozen. Zij zetten een stedenbouwkundige revolutie in gang die van het vissersdorp een stad met 72.000 inwoners maakte en die zowel feestende tieners als zoonanbiddende pensionado's aantrekt. In de zomer verblijven hier meer dan 400.000 mensen.

BEZIENSWAARDIGHEDEN

Het stadscentrum verkennen

Op een in zee stekende rotspunt, de Punta Canfali, ligt de oude stadskern met zijn levensader, de **Passeig de la Carretera**. De smalle straatjes herinneren nog steeds aan het voormalige vissersdorp, maar tegenwoordig slenter je hier door een grote voetgangerszone vol cafés, restaurants en allerlei winkels.

10

Reigers, rijst en rieten daken – het Albufera van Valencia

Hoe was het om hier te leven, toen El Palmar nog een eiland was en de boten over het ondiepe meer werden geboord? Een denkbeeldige reis in het verleden is zo gemaakt, omdat de typerende barracas, de eeuwenoude rietgedekte hutten waarin de vissers en rijstboeren woonden, bewaard zijn gebleven.

Het dorp is ook tegenwoordig nog minuscuul – niet veel meer dan vier straten, ondanks dat het de hoofdtoegangspoort is tot het **Parc Natural de l'Albufera**, een van de belangrijkste wetlandgebieden aan de Spaanse Middellandse Zee kust.

Het grootste meer van Spanje

De circa 24 km² grote **lagune Albufera** 1 dankt zijn ontstaan aan een strook land die de vroeger open baai tussen Valencia en Cullera van de zee afscheidde. Door afzettingen uit de rivierdalen van de Xúquer en de Túria ontstond zo'n zesduizend jaar geleden de landtong die tegenwoordig **La Devesa** 2 heet. Het ooit zilte water van de lagune is inmiddels door toevoer van bronwater in het westen van het park in zoet water veranderd. Maar de lagune is via smalle kanaaltjes nog altijd met de zee verbonden om de waterstand te regelen.

Basis van de paella

Sinds de Arabieren hier in de 15e eeuw begonnen met het verbouwen van rijst, bepalen de **rijstvelden** 3 het landschap in het Albufera. Ze beslaan tegenwoordig circa 14 km² van het ruim 210 km² grote natuurgebied. Een complex stelsel van irrigatiekanalen (*golas*) regelt de kringloop van de bevoeiing van de velden. Van september tot oktober wordt er geoogst, een maand later staan de velden weer onder water, om in mei nieuwe rijst te kunnen aanplanten. Er worden overwegend traditionele rijstsoorten verbouwd zoals Bomba,

Senia en Bahía. Momenteel wordt hier jaarlijks circa 4500 ton geoogst, ongeveer 15% van de totale Spaanse rijstproductie. De rijstteelt heeft de Valenciaanse keuken sterk beïnvloed en haar verrijkt met de paella, een typisch gerecht uit het Albufera.

Moerasbewoners

Van welke kant je ook naar het meer rijdt, je ziet hier altijd talloze **vogels**. Zo'n vierhonderd verschillende soorten broeden in dit gebied of rusten hier uit tijdens de vogeltrek. De ongeveer 300 ha grote oeverzone is dichtbegroeid met **moerasplanten** die een schuilplaats vormen voor vogels en andere gewervelde dieren. Kenmerkend voor de flora in dit gebied zijn rietgewassen en waterplanten, zoals de lis (iris).

V
VROUWEN

Eeuwenlang was het beroep van visser hier voorbehouden aan mannen. Vrouwen zorgden van oudsher voor het huis en het gezin. Maar een groep vastbesloten dames heeft hun recht op gelijkheid voor de rechtbank bevochten: sinds 2008 neemt de vissersvereniging van het Albufera ook vrouwelijke vissers op.

Om Valencia echt te leren kennen, moet je ook het Albufera bezoeken

P
PALING

Aristoteles zou al hebben vermoed dat de paling uit de modder kwam en verwant was aan de regenworm. In ieder geval voelen palingen zich zeer thuis in het Albuferameer met een gemiddelde diepte van 1 m. Van oktober tot februari wordt er op paling gevestig met een halfoep rond net, het *mornell*. Het lokale gerecht *all i pebre de anguila* (paling met knoflook en peper) wordt geserveerd met aardappelen.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Milieu-informatiecentrum: Racó de l'Olla, CV-500, km 10,5, tel. 963 86 80 50, parquesnaturales.gva.es, ma.-vr. 9-14 uur.
Bereikbaarheid: vanuit Valencia EMT-buslijnen 24 en 25 naar El Palmar, ook excursies via Albufera Bus Turistic incl. boottocht (► blz. 78).

aanbevolen is **El Sequer de Tonica** 1 in een voormalige droogruimte voor rijst (Redolins 85, tel. 961 62 02 24, elsequerdetonica.com | €-€€).

HET NATUURPARK VERKENNEN

Bij het informatiecentrum beginnen twee **wandelpaden** met onderweg enkele locaties voor vogelobservatie (tochten met gids via Albufera Parc, tel. 666 67 29 74, albuferaparc.com). Daarnaast kun je met *albuferenc*-boten over de lagune varen, langs vissershutten en eilandjes. De **boottochten** vertrekken vanaf de aanlegsteiger Gola del Pujol bij het informatiecentrum, andere opstappunten vind je in El Palmar, Silla, Catarroja en El Saler (ca. €5 voor 45 min.).

ETEN EN DRINKEN

El Palmar is met dertig restaurants een bestemming voor lekkerbekken. Warm

Uitneembare kaart: E/F 5/6